

Wmo beleidsplan gemeente Boarnsterhim

2012-2013

1. Het wettelijk kader

De Wmo is op 1 januari 2007 in werking getreden. Een aantal maatschappelijke ontwikkelingen lag hieraan ten grondslag die op dit moment nog steeds van kracht zijn: de vergrijzing, de individualisering, de toenemende druk op de AWBZ. Deze ontwikkelingen vragen om een nieuw evenwicht in verantwoordelijkheden tussen burgers en overheid, overheden onderling alsook tussen burgers onderling. Met de Wmo wil de rijksoverheid bereiken dat de zorg- ook op de lange termijn- gewaarborgd en betaalbaar blijft.

Van de vanzelfsprekendheid dat de overheid alles “van de wieg tot het graf” regelt is geen sprake meer. Mede door introductie van de Wmo komt langzaam maar zeker het besef terug dat wij in de eerste plaats zelfredzaam moeten zijn en in belangrijke mate verantwoordelijk zijn voor de invulling van ons leven. Deze nadruk op zelfredzaamheid en eigen verantwoordelijkheid zien we niet alleen binnen de Wmo maar ook op tal van andere beleidsterreinen zoals bijvoorbeeld in de toekomstige wet Werken naar vermogen.

De Wmo is daarmee een participatiewet en geen zorgwet. Het regelt wat burgers van hun gemeente mogen verwachten aan publieke, ondersteunende zorg- en welzijnsvoorzieningen. Het doel is participatie en zelfredzaamheid. Pas wanneer mensen het niet meer zelf en/of met behulp van hun omgeving kunnen wordt een beroep gedaan op de compensatieplicht van de gemeente.

Er zijn sinds deze inwerkingtreding van de Wmo een aantal ingrijpende wetswijzigingen doorgevoerd. De ondersteunende en activerende begeleiding is in de loop van 2009 uit de Awbz verdwenen. Deze zijn opgegaan in twee nieuwe functies: begeleiding en behandeling. Tegelijkertijd is de toegang tot en omvang van die nieuwe begeleidingsfunctie strenger geworden. In het geval van de functie begeleiding betekent het dat gemeenten verantwoordelijk zijn voor zogenaamde lichte gevallen van begeleiding en alle gevallen van begeleiding voor mensen met een psychosociale grondslag.

Een andere wijziging houdt verband met het hulp in het huishouden. Kern van deze wijziging was dat de thuiszorgaanbieder geen voorziening in natura meer via een alphahulp of een zelfstandige mocht leveren. Dit voorkomt dat de klant ongewild werkgever wordt. Door de wetswijziging moest de klant vanaf 1 januari 2010 kiezen uit een voorziening zorg in natura of een persoonsgebonden budget waaronder een vergoeding voor een alphahulp (de zogenaamde geïnformeerde toestemming). Dit betekent dat alphahulpen moesten kiezen of ze in loondienst gingen werken bij de betreffende thuiszorgaanbieder of geheel zelfstandig blijven en via een PGB door de klant worden betaald. Veel hulpen zijn hierdoor in dienst getreden bij een thuiszorginstelling waardoor de tarieven voor het huishoudelijk werk zijn gestegen.

De komende periode komen opnieuw een aantal belangrijke wijzigingen op onze gemeente af. De eerste grote decentralisatieoperaties is de overheveling van de extramurale begeleiding uit de Awbz en de hulpmiddelentransitie (beide per 1 januari 2013). Een plan van aanpak is integraal opgenomen in dit beleidsplan. Het opstellen van een beleidsplan is een verplichting die is opgenomen in artikel 3 van de Wmo: *“de gemeenteraad stelt een of meer plannen vast, die richting geven aan de door de gemeenteraad en het college te nemen beslissingen over maatschappelijke ondersteuning”*. Dit plan is het tweede beleidsplan. Net als het voorgaande beleidsplan is gekozen om aansluiting te zoeken bij de indeling die destijds ook is gemaakt. Per prestatieveld wordt uitgewerkt wat de doelstellingen zijn, de te ondernemen acties en verwachte resultaten. Het plan geldt tot het moment van de herindeling.

2. Visie gemeente Boarnsterhim

In mei 2006 heeft de raad de kadernota "Wmo ek us soarch" vastgesteld. Hierin is de volgende visie vastgesteld die van kracht blijft:

Alle inwoners van onze gemeente Boarnsterhim, jong en oud, gehandicapt of niet en ongeacht maatschappelijke of economische positie, nemen actief deel aan de samenleving en wonen zo lang mogelijk zelfstandig. Er is speciale aandacht voor kinderen/jongeren en ouderen.

Mensen doen mee aan de Boarnsterhimse samenleving op basis van eigen kracht en zorg voor elkaar. Zorg en aandacht voor elkaar is zowel gericht op de eigen sociale kring (gezin, familie, vrienden) als op de sociale omgeving zoals de buurt of het dorp. Vrijwilligers en mantelzorgers zijn actief en worden gewaardeerd.

De gemeente Boarnsterhim biedt ruimte aan initiatieven van burgers en organisaties en faciliteert haar inwoners met goede basisvoorzieningen en zorgt dat die voorzieningen voor iedereen toegankelijk zijn. Mensen die niet op eigen kracht kunnen meedoen, kunnen rekenen op ondersteuning onder verantwoordelijkheid van de gemeente. Ook hier is het aanbod op maat en zoveel mogelijk gericht op het versterken van de eigen kracht van mensen.

Dit beleidsplan is een uitwerking van de uitgangspunten van de vastgestelde visie.

3. Plaatsbepaling beleidskader Wmo

Het Wmo beleid omvat vele beleidsterreinen: van leefbaarheid in de dorpen, preventief jeugdbeleid tot maatschappelijke opvang, participatie en mantelzorg maar ook het verstrekken van individuele voorzieningen zoals hulp in de huishouding, vervoer en woningaanpassingen. Het is niet onze ambitie om in dit beleidsplan alle aspecten van dit beleid uitputtend te beschrijven en van beleidsvoornemens te voorzien. Veel onderdelen zijn op andere plekken al uitgewerkt of worden binnenkort verder uitgewerkt. Waar deze onderwerpen in dit beleidsplan aan de orde komen, is dat gedaan vanuit het oogpunt van afstemming en ook om een zo compleet mogelijk beeld van maatschappelijke ondersteuning te geven.

Het Wmo beleidsplan wil een kapstok bieden voor alle beleidsthema's die raken aan het sociale beleid van de gemeente. Het plan is bedoeld om richting te geven aan de wijze waarop we tot aan de herindeling maatschappelijke ondersteuning kunnen bieden en op welke wijze we verbanden kunnen leggen met andere beleidsterreinen. Hierbij is oog voor het waarborgen van de kwaliteit van de uitvoering en het bevorderen van de keuzevrijheid van mensen hierin. Deze waarborging is het meest zichtbaar in de groei van het pilot model Mienskipsoarch (najaar 2006) naar de stichting Mienskipsoarch (1 januari 2010). Gedurende de periode van het eerste beleidsplan 2008-2011 heeft de gemeente de keuze gemaakt de uitvoering van de Wmo grotendeels te positioneren bij de Stichting Mienskipsoarch. Dit uitgangspunt blijft tot aan de herindeling gehandhaafd en is als zodanig in contractvorm vastgelegd.

De wijze waarop de diverse prestatievelden binnen de Wmo in Boarnsterhim afgedekt zijn, zijn grotendeels in het beleidsplan "Mienskipsoarch ek us soarch" maar zeker ook in de diverse acties, werkzaamheden en activiteiten die in het verlengde van de Wmo onder de verantwoordelijkheid van het college uitgevoerd worden. Deze laatst genoemde acties variëren van werkzaamheden in het kader van vrijwilligerswerk, mantelzorg, maar ook goede informatie en advies, subsidiëring van diverse verenigingen/instellingen, inkoop van diensten, het lokale onderwijsbeleid, de inburgering van nieuwkomers, het zorg dragen voor een voorzieningenaanbod en huishoudelijke hulp etc. etc.. Vanuit deze achtergrond is het dan ook bijna ondoenlijk om per prestatieveld álle aspecten van het sociaal beleid binnen de gemeente Boarnsterhim uitputtend te beschrijven en aan te geven op welke wijze de gemeente Boarnsterhim uitvoering geeft aan de Wmo-prestatievelden. Bovendien beperkt de Wmo zich niet tot het sociaal beleid maar zijn er zeer zeker ook duidelijke raakvlakken met andere beleidsterreinen als ruimtelijke ordening, volkshuisvesting, leefbaarheid, herstructurering, nieuwe werken en groen-/wegenonderhoud. Dat wil dus zeggen dat binnen de gemeente Boarnsterhim heel veel gebeurt dat beleidsmatig dan wel op uitvoeringsbasis te vertalen is naar één van de prestatievelden.

Om te voorkomen dat dit beleidsplan resulteert in een uitgebreide nota met een beschrijving van een breed scala aan activiteiten, wordt volstaan met een globaal beeld waarin met name het sociale beleid betrokken wordt. Wij hebben hierbij dan ook niet de intentie om volledig te zijn. Dat geldt ook voor de gevolgen die de komende herindeling gaat hebben op het geheel. Voor alle prestatievelden geldt dat bestaand en nieuw beleid zoveel mogelijk afgestemd gaat worden met de desbetreffende gemeenten terwijl "de winkel gewoon open blijft". Tenslotte is ervoor gekozen om de grote decentralisatieoperatie rond de nieuwe Wet Werken naar Vermogen hier niet in op te nemen maar de impact en gevolgen separaat aan uw raad voor te leggen.

4. Basisgegevens sociale infrastructuur Boarnsterhim

In Boarnsterhim zijn de groepen 30 - 44 jaar en 45 - 65 jaar relatief sterk vertegenwoordigd. De groep jongeren van 15 - 29 jaar is ondervertegenwoordigd ook in vergelijking met omliggende gemeenten wat overigens gebruikelijk is voor gemeenten die weinig opleidingsfaciliteiten binnen hun grenzen hebben. Als we naar de algemene bevolkingsopbouw van Boarnsterhim kijken kunnen we constateren dat de vergrijzing in Boarnsterhim weliswaar in volle gang is maar minder snel verloopt dan in de rest van Nederland. Uit CBS-gegevens blijkt dat we een relatief minder vergrijzde bevolkingsopbouw hebben. Dit verschuift echter de komende jaren aanzienlijk aangezien de prognose aangeeft dat de groep 30- 44 jaar in 2020 bijna even groot is als die van 15-29 jaar.

	Bevolkingsprognose totaal
2010	19.287
2015	19.232
2020	19.023
2025	18.764
2030	18.455

	Bevolkingsprognose totaal 15-29 jaar	Bevolkingsprognose totaal 30-44 jaar
2010	2.857	4.068
2015	2.921	3.438
2020	3.155	2.952
2025	3.116	2.907
2030	2.902	2.980
	Bevolkingsprognose totaal 45-64 jaar	Bevolkingsprognose totaal 65-74 jaar
2010	5.639	1.689
2015	5.680	2.187
2020	5.586	2.407
2025	5.128	2.381
2030	4.636	2.392
	Bevolkingsprognose totaal 75+ jaar	
2010	1.213	
2015	1.407	
2020	1.703	
2025	2.192	
2030	2.525	

Bron: CBS (september 2011)

Uit deze tabellen blijkt dat de bevolking op lange termijn gaat krimpen en dat het aantal ouderen op korte termijn gaat toenemen. Deze demografische ontwikkelingen veranderen ook de woonwensen met name dus die van ouderen. De scheiding tussen wonen en zorg speelt hierbij ook een grote rol. Met de nieuwe Structuurvisie Wonen speelt de gemeente Boarnsterhim in op belangrijke veranderingen zoals veranderende woonwensen, de toekomstige krimp van de bevolking en woningbouwafspraken met omliggende gemeenten en de provincie. De gemeente zal meer gaan sturen op de kwaliteit van het wonen, waarbij aspecten als duurzaamheid en levensloopbestendigheid van belang zijn.

Huishoudtype

Categorie	Aantal	Aandeel	Nederland
Alleenstaand	2.447	30 %	28 %
Eenoudergezin	227	3 %	6 %
Meerpersoons zonder kinderen	3.165	40 %	30 %
Meerpersoons met kinderen	2.161	27 %	36 %

Prognose huishoudens eenpersoons [%]		Prognose huishoudens meerpersoons [%]	
2010	29,1		70,9
2015	29,6		70,4
2020	31,5		68,5
2025	33,6		66,4
2030	35,2		64,8
	Prognose totaal aantal huishoudens [huishoudens]		
2010		8.140	
2015		8.265	
2020		8.392	
2025		8.534	
2030		8.557	

Bron: CBS

De huishoudsamenstelling in Boarnsterhim wijkt in vergelijking met geheel Nederland af. Het aantal meerpersoonshuishoudens met kinderen en het aantal eenoudergezinnen ligt duidelijk onder het gemiddelde. Het aandeel meerpersoonshuishoudens zonder kinderen zit ruim boven het landelijke gemiddelde. Kijken we naar de bevolkingsopbouw dan zou men verwachten dat er gezien de relatief grote groep dertigers en veertigers een groter aantal gezinnen met kinderen in de gemeente zouden wonen. Circa 6 procent van de huishoudens in de gemeente Boarnsterhim heeft een niet volledig Nederlandse achtergrond. Dit wijkt af van het landelijke cijfer van 19%, maar is kenmerkend voor een kleine gemeente.

Uitkeringen, werkloosheid en banenontwikkeling

Het periodieke aantal bijstandsccliënten zit momenteel op 230 (stand oktober 2011). Er zijn 90 personen uit onze gemeente werkzaam in de Sociale Werkvoorziening. Het totale werkloosheidspercentage is de laatste jaar overeenkomstig de economische ontwikkelingen gestegen.

Maand	Bijstandsuitkeringen	
	Nederland	Boarnsterhim
december 2005	355.010	200
december 2006	329.380	196
december 2007	304.710	178
december 2008	292.340	169
december 2009	316.570	190
maart 2010	326.880	186
juni 2010		188
september 2010		197
december 2010		197
maart 2011		207
juni 2011		218
september 2011		230
december 2011		
Gemiddeld aantal cliënten 2008		173
Gemiddeld aantal cliënten 2009		181
Gemiddeld aantal cliënten 2010		192
Gemiddeld aantal cliënten 2011		217

Bron: CBS

In de gemeente Boarnsterhim zijn naar verhouding veel oudere personen en alleenstaande ouders in het cliëntenbestand opgenomen. Uit een door de provincie Fryslân gehouden begrotingsscan bleek daarbij dat het aantal huishoudens in de gemeente Boarnsterhim met een laag inkomen hoger is dan gemiddeld in vergelijkbare gemeenten terwijl het aantal bijstandsgerechtigden en minderheden juist lager was.

Er zijn eind 2010 in onze gemeente 4.768 fulltime banen en 1.316 parttime banen. De verdeling in fulltime banen ziet er als volgt uit

	2009	2010	Groei/Afname
Handel en reparatie	735	713	-22
Industrie en delfstoffenwinning	735	676	-59
Zakelijke dienstverlening	596	633	+ 37
Landbouw en visserij	534	535	+ 1
bouwnijverheid	501	474	-27
Gezondheids- en welzijnszorg	406	383	-23
Vervoer, opslag en communicatie	390	359	-31
Overige dienstverlening	253	264	+ 11
Onderwijs	223	232	+ 9
Horeca	212	211	-
Openbaar bestuur en overheid	191	202	+ 11
Nutsbedrijven	48	51	+ 3
Financiële instellingen	35	35	0
Totaal	4859	4768	-91

De afname van banen is vooral te constateren in de industrie en vervoer- en transport en de producerende bedrijven. De zakelijke dienstverlening en overige dienstverlening laten een redelijke constante groei (over de langere termijn) zien hetgeen aansluit bij de landelijke ontwikkelingen van deze sectoren.

Werkloosheidspercentage per 1 januari van elk jaar

2001:	2002:	2003:	2004:	2005:	2006:	2007:	2008	2009	2010	2011
6,7%	7,9%	8,9%	8,5%	8,8%	6,6%	5,5%	5,6%	5,9%	6,6%	5,5%

Bron: Uvw Werkbedrijf

In totaal vertegenwoordigt het percentage 5,5% 486 personen die per 1 januari 2011 ingeschreven staan bij het Werkbedrijf als niet werkende werkzoekenden. afgezet tegen de provincie (7,7%) en landelijk (6,3%) hebben we een lagere werkloosheid. [Gemiddeld geldt er een landelijke stijging van het aantal uitkeringen van 3% voor kleine gemeenten tot 30.000 inwoners. Boarnsterhim zit bovengemiddeld met 5% stijging in het eerste halfjaar. In het tweede halfjaar is er zelfs sprake van een stijging van 10%.](#)

Totaal uitstaande uitkeringen (stand 1 januari 2011)

Aantal personen met een Wajong- uitkering:	150
Aantal personen met een WAO/WIA- uitkering:	354/55
Aantal personen met een WW- uitkering:	363
Aantal personen met WAZ/Bbz/IOAW/IOAZ:	71
Aantal personen met een bijstandsuitkering	197
Totaal:	1190

Dat betekent dat afgezet tegen de beroepsbevolking in onze gemeente (8.700) 1 op de 7 in een uitkeringssituatie verkeert.

5. Beschrijving en ambities per prestatieveld

De Wmo kent 9 prestatievelden waarop de gemeente beleid moet ontwikkelen. Er is voor gekozen om een overzicht per prestatieveld te geven waarin het doel wordt omschreven, de bereikte resultaten in de periode tot en met 2011 en de ambities voor de periode tot en met de herindeling.

Prestatieveld 1: Sociale samenhang en leefbaarheid in buurt of wijk

Doel: het bevorderen van de sociale samenhang en leefbaarheid, deelname aan samenleving en gebruik van voorzieningen

Huidige situatie

In Boarnsterhim zijn tal van voorzieningen op het gebied van wonen, zorg, welzijn en cultuur. De sociale samenhang en infrastructuur wisselt per dorp en bepaalt de leefbaarheid. Over het algemeen is het met de leefbaarheid en de veiligheid in Boarnsterhim goed gesteld. De voorzieningen zijn per functie en reikwijdte verdeeld over de gemeente en is mede afhankelijk van het aantal inwoners. In de dorpen Akkrum en Grou zijn basisvoorzieningen zoals basisonderwijs, huisarts, supermarkt, bank, bibliotheek, sportvoorzieningen en voorzieningen voor ouderen en jongeren aanwezig.

Overlast concentreert zich op algemene knelpunten zoals te hard rijden, parkeeroverlast en (drugs) overlast door kleine groepen jongeren. In het Integrale Veiligheidsplan en de nota Leefbaarheid wordt hier uitgebreid op ingegaan. Kernwoorden zijn samenwerking en "doen wat je zegt". Het contact met de dorpen en dorpsbelangen vindt via vier kanalen plaats: de meldingenlijn, de jaarlijkse schouw, de contactpersoon dorpsbelangen en het bestuurlijk overleg. Daarnaast is het streven dat iedere vereniging voor dorpsbelang uiterlijk in 2012 een actuele dorpsvisie heeft opgesteld.

Ondanks de aanwezigheid van bepaalde voorzieningen kan het zijn dat mensen (tijdelijk) niet op eigen kracht kunnen meedoen. Het kan gaan om mensen met een beperking, ouderen, mensen met een psychosociaal probleem, gezinnen die in de problemen zijn geraakt. In al deze situaties moeten mensen kunnen rekenen op gerichte ondersteuning en/of een vangnet, bijvoorbeeld in de vorm van individuele voorzieningen, cliëntondersteuning en het samen met mensen op zoek gaan naar de juiste hulp en/of zorg. Ook als dit bijvoorbeeld AWBZ- zorg is. Voor de doelgroep ouderen en mensen met een beperking is het beleid gericht op het zo lang mogelijk zelfredzaam voortzetten van deelname aan de samenleving. Eenzaamheid kan echter wel weer de keerzijde zijn van het langer zelfstandig wonen van ouderen. In het kader van de Wmo moet hier continue aandacht voor

zijn zeker gezien de vergrijzing (en ontgroening).

Acties periode 2012- 2013

• Actiepunt	Kosten/batenanalyse werkwijze Mienskipsssoarch
• Realisatie per ingangsdatum	Per 1 maart 2012
• Kosten en financiering	Via reguliere financiering stichting

• Actiepunt	Buurtbemiddeling structureel inzetten (via gemeente Leeuwarden) met als doel overlastsituaties vrijwillig op te kunnen oplossen en/of verdere escalatie te voorkomen
• Realisatie per ingangsdatum	1 januari 2012
• Kosten en financiering	Via Wmo budget max. € 1.000 jaarbasis

• Actiepunt	Cursusaanbod ontwikkelen thema vereenzaming om mensen met elkaar in contact te laten brengen en thema dementie met als doel mensen wegwijs te maken en deel te laten nemen in gespreksgroepen
• Realisatie per ingangsdatum	1 juli 2012
• Kosten en financiering	Via Wmo budget max. € 1.000 jaarbasis

- * Uitvoering herijking sportaccomodatiebeleid (via nota sportaccomodatiebeleid).
- * Invulling tegenprestatie maatschappelijke nuttige activiteiten door mensen met een uitkering (via nieuwe bijstandswet en wet werken naar vermogen 2012).
- * In 2012 wordt ingezet op het verbeteren van de dienstverlening, communicatie en overleg over de beheerplannen en het samenwerken met dorpsbelangen richting de herindeling (via nota leefbaarheid).

Prestatieveld 2: Preventieve ondersteuning aan jeugdigen

Doel: op preventie gerichte ondersteuning van jeugdigen met opgroei problemen en van ouders met problemen bij het opvoeden.

Huidige situatie

Opvoeden is primair een zaak van ouders maar soms is ondersteuning bij die opvoedingstaak noodzakelijk. Voorkomen van problemen is altijd beter dan genezen en vaak ook goedkoper. Het is dus erg belangrijk dat beginnende problemen bij kinderen en jongeren adequaat gesignaleerd worden en dat er gericht actie wordt ondernomen om risico's te beperken en te beheersen. Een sluitend systeem van educatie, bescherming en opvang moet zorgen voor ontwikkelingskansen voor kinderen. In de ideale situatie wordt een sluitende aanpak gecreëerd voor de jeugd van tot 23 jaar, waarbij voldoende ontwikkelingskansen worden geboden en bewustwordingsprocessen op gang worden gebracht om veilig te kunnen doorgroeien naar volwassenheid.

De gemeente heeft vijf basistaken op het gebied van jeugdbeleid. Het gaat om: informatie & advies, signalering & preventie, toeleiding naar hulpaanbod, licht pedagogische hulp en de coördinatie van zorg.

In het kader van het Integraal Jeugdbeleid heeft in 2011 de realisatie van het Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG) plaatsgevonden. Het CJG is een plaats waar (aanstaande) ouders, verzorgers, kinderen en jongeren tot 23 jaar, professionals en betrokkenen terecht kunnen met al hun vragen over opgroeien en opvoeden. Het CJG in Boarnsterhim is te vinden op die plaatsen waar kinderen, jongeren en ouders al gebruik van maken. Het jaar 2012 wordt gebruikt om zorg te dragen voor verdere ontwikkeling van het CJG en om vorm te geven aan de gemeentelijke taak van zorgcoördinatie.

Naast de genoemde basistaken heeft de gemeente ook taken op het terrein van gezondheidsbeleid. Hoewel gezondheidsbeleid de gehele bevolking aangaat is met name "de gezonde leefstijl" een speerpunt en dan vooral die van de jeugd. Door jongeren te informeren over de resultaten van een gezonde leefstijl en maatregelen daar op af te stemmen is meer gezondheidswinst te behalen.

Uit herhaald onderzoek van de GGD blijkt dat het overgrote deel van de jongeren in Boarnsterhim hun gezondheid als goed tot uitstekend ervaren. Dit neemt niet weg dat zich gezondheidsproblemen voordoen met name op het gebied van jeugdig alcoholgebruik, drugsgebruik en overgewicht.

De grootste zorgvragers zijn de 12-17 jarigen. De problematiek speelt af op het niveau van jeugdige, het gezin en de omgeving van de jeugdige (school en vrij tijd). Het gaat met name om gedragsproblemen (verbale en fysieke agressie, angst teruggetrokken gedrag) een klinische stoornis of gezinsproblemen. Het Bureau Jeugdzorg heeft inzicht gegeven in aantallen voor wat betreft de specifieke doelgroep tot 17 jaar (via een Awbz-indicatie). Er zijn in 2010 voor jongeren in onze gemeente 42 eerste indicaties afgegeven voor begeleiding. In het eerste halfjaar 2011 zijn dit er 28.

Eind 2011 is een start gemaakt met de uitvoering van de wet Ontwikkelingskansen door Kwaliteit en Educatie (wet Oke). De gemeente heeft met deze wet de verantwoordelijkheid om voor alle peuterspeelzalen:

- * een goede basiskwaliteit te garanderen;
- * een aanbod voor voorschoolse educatie te doen aan alle jonge kinderen met een risico op achterstanden;
- * een dekkend aanbod van voorschoolse educatie in kinderdagverblijven en peuterspeelzalen te organiseren voor doelgroepkinderen.

Verder heeft de gemeente de wettelijke taak om in het kader van de landelijke kwaliteitseisen toezicht te houden op de peuterspeelzalen en samen met peuterspeelzalen (en evt. kinderopvang) afspraken te maken over de resultaten in de doorgaande leerlijn.

Acties 2012-2013:

• Actiepunt	Uitvoering geven aan het werkplan CJG*
• Realisatie per ingangsdatum	Vanaf 2012 doorlopend
• Kosten en financiering	Via brede doeluitkering CJG

* Toename van bereikbaarheid, informatie, advies en consultatie voor ouders, kinderen en jongeren en consultatie voor professionals.* Verbinding tussen de netwerken.

* Signalering en samenwerking vanuit de Verwijsindex.

* Integratie van RAAK en Meldcode.

• Actiepunt	Inkooprelatie met het Algemeen Maatschappelijke Werk en in het bijzonder schoolmaatschappelijk werk heroverwogen
• Realisatie per ingangsdatum	Vanaf 2012
• Kosten en financiering	Via nieuw vastgesteld budget AMW

• Actiepunt	Aanpak voor drugsgelateerde overlast van jongeren via repressieve maatregelen en preventieve ondersteuning
• Realisatie per ingangsdatum	Vanaf 2012
• Kosten en financiering	Apart voorstel volgt in 2012

• Actiepunt	Financiering combinatiefunctionaris 2012-2013
• Realisatie per ingangsdatum	Vanaf 2012
• Kosten en financiering	Via rijksbijdrage en aanvullende co-financiering

• Actiepunt	Passend Onderwijs: gemeenten worden per mei 2013 geacht financieel te investeren in de aansluiting op de zorgplannen van de samenwerkingsverbanden van scholen in PO en VO.
• Realisatie per ingangsdatum	Vanaf mei 2013
• Kosten en financiering	Via huidige budgetten jeugdzorg

Prestatieveld 3: Informatie, advies en cliëntondersteuning

Doel: het verzorgen van informatie, advies en cliëntondersteuning

Bij cliëntondersteuning gaat het om het bieden van ondersteuning aan mensen die (tijdelijk) verminderd zelfredzaam zijn. Het doel is regieversterking van de cliënt teneinde zelfredzaamheid en maatschappelijke participatie te bevorderen. Hierbij kan het gaan om informatie en advies, maar vooral ook om vraagverheldering en kortdurende en kortcyclische ondersteuning bij complexe, meerdere levensdomeinen omvattende vraagstukken. Cliëntondersteuning omvat niet het behartigen van collectieve belangen van (groepen) zorgvragers, in dat kader zijn vooral patiënten- en cliëntenorganisaties actief. Gemeenten moeten volgens artikel 11 Wmo hun beleid inzake maatschappelijke ondersteuning ontwikkelen in samenspraak met hun inwoners en eventuele vertegenwoordigers daarvan, en met instellingen die bij de uitvoering van het beleid zijn betrokken. Het is de verantwoordelijkheid van de gemeente om de belangen en behoeften van degenen die dit zelf niet kenbaar kunnen maken, te betrekken bij het beleid. Lokale organisaties van patiënten, gehandicapten en ouderen vervullen hier een rol in.

Huidige situatie

De gemeente geeft invulling aan cliëntondersteuning door middel van meitinkers, het algemeen maatschappelijk werk, het sociaal raadslidenwerk, de inzet van mantelzorg (die ook in relatie staan met het 4e prestatieveld Wmo) en informele vormen van zorg zoals vriendendiensten (maatjesproject) en vrijwillige thuishulp. In onze gemeente maakt cliëntondersteuning integraal deel uit van het Wmo-loket zijnde Mienskipsoarch. Met de inzet van meitinkers als "wandelende loketten" voor alle 18 dorpen is gekozen voor een laagdrempelige, onbureaucratische opzet van de informatie- en adviesgedachte. Dit is verder gekoppeld aan de toegang tot zorg, welzijn en diensten.

Door de rijksoverheid is besloten de cliëntondersteuning voor de groepen verstandelijk, lichamelijk en zintuiglijk gehandicapten vooralsnog te laten uitvoeren via de MEE-organisaties.

Als gevolg hiervan zijn op dit moment de gemeenten (wettelijk) verantwoordelijk voor de cliëntondersteuning, maar beschikt het niet over de daartoe bestemde middelen daar waar het gaat om cliëntondersteuning voor de groepen verstandelijk, lichamelijk en zintuiglijk gehandicapten.

Bij de Centra voor Jeugd en Gezin (CJG) wordt geen afzonderlijke functie cliëntondersteuning onderscheiden. Cliëntondersteuning maakt daar onderdeel uit van het primaire proces en werkwijze bij intake, indicatiestelling en toeleiding naar voorzieningen door het CJG. Alleen als het gaat om de doelgroep gehandicapten heeft ook MEE een cliëntondersteunende rol.

Voor cliënten die intramuraal verblijven geldt primair dat de zorgaanbieder er verantwoordelijk voor is om een bespreking te organiseren over het zorgplan en die bespreking zo vorm te geven dat het voor de cliënt begrijpelijk is. Heeft de cliënt daar ondersteuning bij nodig, dan is het de taak van de zorgaanbieder om dat eveneens te organiseren. Veel instellingen die intramurale zorg aanbieden hebben daarvoor een vertrouwenspersoon, maatschappelijk werker of klachtenfunctionaris in dienst die daarbij behulpzaam kan zijn.

Acties 2012-214:

• Actiepunt	Waarborgen bestaande integrale cliëntondersteuning via Mienskipsoarch
• Realisatie per ingangsdatum	2013
• Kosten en financiering	Via verlenging reguliere financiering

• Actiepunt	Afstemming tussen Wmo-raad en Clientenraad Sociale Zaken en herindelende gemeentelijke cliëntenraden
• Realisatie per ingangsdatum	Start heden. Realisatie eind 2013
• Kosten en financiering	nvt

Prestatieveld 4: Ondersteuning mantelzorg en vrijwilligerswerk

Doel: Vrijwilligers en mantelzorgers zodanig ondersteunen dat zij in staat zijn hun werkzaamheden te (blijven) doen op een manier die bij hen past en die van belang is voor de lokale gemeenschap.

Huidige situatie

Om gemeenten te ondersteunen bij het uitvoeren van prestatieveld 4 van de Wmo zijn de basisfuncties mantelzorg en vrijwilligerswerk ontwikkeld.

Bij de basisfuncties vrijwilligerswerk gaat het om:

Vertalen maatschappelijke ontwikkelingen

door interactieve beleidsvorming beleid te formuleren en uitvoering aan te geven.

Verbinden en makelen

Verwachtingen en belangen van de verschillende maatschappelijke spelers met elkaar verbinden.

Versterken, verbreiden en verankeren

Opbouwen en/of onderhouden van een effectieve lokale of regionale ondersteuningsinfrastructuur. Het vrijwilligerswerk promoten en uiting te geven aan de waardering van het vrijwilligerswerk. Borgen van opgedane kennis en ervaring.

Bij de basisfuncties mantelzorg gaat het om:

Informatie, advies en begeleiding en bieden van emotionele steun

Informatie aan een breed publiek over mantelzorg en mantelzorgondersteuning draagt bij aan bewustwording over, (h)erkenning van mantelzorg en het belang van ondersteuning daarbij. Hier richten wij ons op de informatievoorzieningen direct aan mantelzorgers over arbeid en zorg, over het aanbod van hulp, ondersteuning, zorg (voorzieningen en aanbieders) en over regelingen.

Educatie

Mantelzorgers kunnen gebaat zijn bij voorlichting en training. Dit gaat verder dan informatie en advies en wordt meestal groepsgewijs aangeboden, maar het kan ook individueel. De educatie kan zich richten op zorg en ziekte, maar ook op de mantelzorg zelf.

Praktische hulp en respijtzorg

Mantelzorgers kunnen uitsluitend of in combinatie met andere functies behoefte hebben aan diverse vormen van praktische hulp. Vormen van praktische hulp zijn ondermeer: huishoudelijke hulp; welzijns-/gemaksdiensten, maaltijdservice, vrijwillige hulp en/of administratieve hulp; Vaak is hulp primair gericht op een zorgbehoevende (voorzieningen gehandicapten). Dan is het van belang om bij de toewijzing ook expliciet het belang van de mantelzorg(s) te betrekken

Financiële tegemoetkoming

Het Pgb is in principe geen financiële tegemoetkoming, maar biedt wel mogelijkheden om een mantelzorg te betalen voor verleende (geïndiceerde) zorg. Het mantelzorgcompliment is een landelijke regeling (uitgevoerd door de SVB) om mantelzorgers te waarderen.

Mantelzorg is hulp die verleend wordt aan iemand die tot het huishouden behoort of het sociale netwerk en die een bijzondere hulpbehoefte heeft die verder gaat dan de gebruikelijke zorg. Het gaat dan zowel om zorg voor elkaar in eigen kring als zorg voor elkaar in de sociale omgeving. Het totaal aantal ontvangers van mantelzorg zal tot 2030 met 8% stijgen. Het totaal aantal mantelzorgers neemt tot 2030 toe met 5%.

Tabel 1: Schatting aantal mantelzorgers per jaar naar leeftijdscategorie in Boarnsterhim

Leeftijd	Aantal inwoners*	Percentage mantelzorgers**	Schatting aantal mantelzorgers Boarnsterhim
18-34 jaar	3.820	10,0 %	382
35-44 jaar	2.700	20,3 %	548
45-54 jaar	2.700	32,6 %	880
55-64 jaar	2.700	24,9 %	672
65-74 jaar	1.270	17,7 %	224
75 jaar en ouder	1.300	9,7 %	126
Totaal 18 jaar en ouder			2.832

bron CBS 2009;

In onze gemeente wordt geschat dat er 2800 mantelzorgers van 18 jaar en ouder zijn en zo'n 150 in de leeftijd van 12 jaar tot 18 jaar. Zij leveren langer dan 3 maanden meer dan 8 uur per week zorg. Conform het landelijk gemiddelde zou 17% hiervan overbelast (moeten) zijn qua aantal uren en emotionele belasting (in ons geval 475 personen). De groep 45 tot 55 jaar is het grootst in aantal.

Gedurende de periode 2010 en 2012 voert de stichting Mienskipsoarch een pilot uit over mantelzorg waarbij het draait om structurele aandacht voor mantelzorgers, inzicht in de informatiebehoefte en het ontwikkelen van een ondersteuningspakket. De definitieve resultaten zijn nog niet bekend omdat de pilot nog steeds loopt maar een aantal voorlopige conclusies kunnen wel getrokken worden: in onze gemeente wordt in tegenstelling tot veel andere gemeenten mantelzorg minder geproblematiseerd en geprofessionaliseerd. Mantelzorgers hebben voornamelijk behoefte aan lotgenoten en flexibele opvang.

Uit onderzoek blijkt dat mantelzorg hun zorgtaken als vanzelfsprekend ervaren

en niet altijd de ondersteuning zoeken of vinden als het wel te zwaar wordt ervaren,

Vaak is het ook zo dat als het erop aankomt mantelzorg niet de zorg uit handen willen geven (met name de oudere generaties). Mantelzorgers doen niet vaak een beroep op ondersteuning van bijvoorbeeld het Platform Vrijwillige Thuishulp. Ook professionele hulp wordt door de mantelzorger niet vaak ingeschakeld.

Een vorm van ondersteuning is het bieden van respijtzorg. Dit is het aanbieden van de mogelijkheid tot ondersteuning als de mantelzorger even geen zorg kan of wil leveren. Een andere vorm van ondersteuning is het versterken van informele zorgnetwerken in het eigen dorp. Het bestaan of opbouwen van een informeel netwerk rond een persoon wordt beschouwd als een belangrijke factor bij de zelfredzaamheid van mensen. Een belangrijke ketenpartner in deze opzet is de Meitinker en/of Freonskipper van de stichting Mienskipsoarch.

Daarnaast organiseren de welzijnsinstelling, thuiszorgorganisaties en organisaties als MEE en patiëntenverenigingen activiteiten voor mantelzorgers, zoals cursussen en lotgenotengroepen. En er zijn dagprojecten voor senioren in verschillende dorpen. Palliatieve en terminale zorg wordt georganiseerd door een vrijwilligersorganisatie die buiten de gemeente is gevestigd.

In tegenstelling tot mantelzorg kiest men voor het vrijwilligerswerk. Onderzoek heeft uitgewezen dat – nu veel mensen (betaalde) arbeid, (mantel)zorg en onderwijs combineren - er steeds meer behoefte aan flexibiliteit in het vrijwilligerswerk ontstaat. Het aantal vrijwilligers dat zich gedurende lange tijd op structurele wijze inzet neemt hierdoor af. Daarvoor in de plaats zien we steeds vaker “de nieuwe vrijwilliger”: deze is ongebonden, werkt kortdurend en projectmatig. De klassieke vrijwilliger die zich voor langere tijd aan een organisatie wil verbinden zien we steeds minder. Dat geldt ook voor onze gemeente. Ze kiezen steeds vaker gericht voor een taak die past bij hun interesse en levensfase.

Gezien het aantal 55 + -ers dat fors toeneemt de komende jaren is er potentieel genoeg. Naast de doelgroep 55 + is het echter ook zinvol te investeren in jongeren. Via een maatschappelijke stage zullen ze in contact komen met vrijwilligerswerk. Dit biedt een goede basis om hen hiervoor te interesseren.

Acties 2012- 2014

• Actiepunt	een aanbod ontwikkelen waarmee de mantelzorger ondersteund kan worden (bijv. lotgenotencontact, flexibel opvang en mogelijkheden wonen en mantelzorg)
• Realisatie per ingangsdatum	2012
• Kosten en financiering	Via reguliere financiering Mienskipsoarch
• Actiepunt	PR activeren via website, huis-aan-huisbladen en Op 'e Hichte en zorgers en uitgedragen dat alle vragen omtrent mantelzorg aan de meitinkers gesteld kunnen worden.
• Realisatie per ingangsdatum	2012

• Kosten en financiering	N.v.t.

Prestatieveld 5: Bevorderen van participatie van mensen met een beperking

Doel: het bevorderen van deelname aan het maatschappelijk verkeer

Huidige situatie

Sociale participatie gaat uit van het concept dat mensen zich niet buitengesloten voelen. Het gaat hier dus om het opbouwen en onderhouden van sociale netwerken. Toch is lang niet iedereen in staat om sociale relaties aan te gaan of te onderhouden. Er is in onze gemeente veel aandacht voor uitkeringsgerechtigden om maatschappelijk actief te worden/zijn. Dit geldt ook voor mensen met een Wsw-indicatie. Verder verstrekken we als gemeente individuele en algemene voorzieningen die mensen in de gelegenheid stellen om (weer) te participeren. Met de rolstoel, de scootermobiel of de Wmo-taxi kunnen activiteiten of voorzieningen worden bereikt. Daarnaast is in onze gemeentelijke subsidieverordening geregeld dat activiteiten in de dorpen, waarvoor gemeentelijke subsidie wordt verstrekt, voor iedereen toegankelijk moeten zijn. Dit prestatieveld heeft veel raakvlakken met prestatieveld 1, 3 en 6.

Een van de belangrijke decentralisatie operaties naast die van Wet werken naar vermogen (die buiten de kader van dit beleidsplan valt maar wel duidelijke raakvlakken zijn) heeft betrekking op dit prestatieveld namelijk de overheveling van Awbz begeleiding per 1 januari 2013. Het gaat op dit moment in de AWBZ om circa 180.000 mensen die een uitstaand recht hebben op extramurale begeleiding op grond van een CIZ-indicatie.

De decentralisatie naar de Wmo biedt kansen om deze ondersteuning dichterbij de burger te organiseren. Gemeenten zijn in staat burgers de eigen kracht en mogelijkheden van burgers en hun sociale netwerk aan te spreken en maatwerk in de directe omgeving te realiseren. Ook kunnen gemeenten verbindingen leggen met andere Wmo-voorzieningen en andere gemeentelijke domeinen, zoals reïntegratie, de bijstand, het woonbeleid of het lokaal jeugdbeleid

In de gemeente Boarnsterhim hebben **227 cliënten** een extramurale indicatie met daarin de functie begeleiding. **Dit is de doelgroep waar de gemeente verantwoordelijk voor is (exclusief de genoemde aantallen Jeugdzorg) .**

De groep 18 jaar en ouder met een psychiatrische aandoening scoort hoog evenals de groep met een verstandelijke beperking 18 jaar en ouder en van 0-17 jaar

In de bijlage is informatie opgenomen over de AWBZ- transitie met onder andere een gedetailleerde uitwerking van de doelgroepen, aantallen en soort begeleiding die nu geboden wordt. Hoe we als gemeente de overheveling van de extramurale begeleiding vorm geven is in een plan van aanpak verwoord waarover de raad reeds is geïnformeerd.

Dat het echter om een omvangrijke decentralisatie gaat blijkt wel uit de bedragen die er in omgaan. In totaal wordt landelijk een bedrag van zo'n 2,5 a 3 miljard aan begeleiding uitgegeven. Ter vergelijking: bij de decentralisatie van de hulp in het huishouden ging landelijk om 1.2 miljard. De gemeente Boarnsterhim ontving destijds een bedrag van € 1.480.193 hiervoor in de vorm van een decentralisatie-uitkering (inclusief uitvoeringskosten).

Zorg voor licht verstandelijk gehandicapten: IQ-maatregel zwakbegaafden

Nu hebben mensen met verstandelijk beperkingen recht op AWBZ-zorg als zij naast hun verstandelijke handicap andere medische en/of sociale problemen hebben. Daarbij wordt het IQ gebruikt om het recht op zorg te bepalen. Deze IQ-norm wordt aangepast. Dit kan betekenen dat mogelijk een aanzienlijk deel van de doelgroep licht verstandelijk gehandicapten (LVG) met een IQ tussen 70-85 hun indicatie begeleiding verliezen. Na de politieke discussie in de afgelopen periode wil het kabinet nog onderzoeken hoe deze maatregel het best vorm kan krijgen. Daarom is de invoering uitgesteld tot 1 januari 2013.

Acties 2012-2014:

• Actiepunt	Transitie van de voorziening extramurale begeleiding Awbz en de ontwikkeling van een toekomstbestendige structuur van dagvoorzieningen
• Realisatie per ingangsdatum	Januari 2013
• Kosten en financiering	Via overheveling AWBZ- middelen. Nulmeting is al bijlage bijgevoegd. Invoeringskosten via septembercirculaire max. € 70.000 voor inzet nulmeting en huisbezoek. Financiering per cliënt bekendgemaakt bij meicirculaire 2012. Voorstellen volgen naar aanleiding hiervan

• Actiepunt	Afstemmen met herindelende gemeenten voor een gezamenlijk inkoopkader voor Awbz functie begeleiding, Pgb-beleid en vervoer
• Realisatie per ingangsdatum	Januari 2013
• Kosten en financiering	Via overheveling AWBZ- middelen. Bekendgemaakt bij meicirculaire 2012. Voorstellen volgen apart

Prestatieveld 6: Individuele voorzieningen

Doel: verlenen van voorzieningen aan mensen met een beperking, chronisch psychisch probleem en/of psychosociaal probleem voor behoud van het zelfstandig functioneren en deelname aan maatschappelijk verkeer

Huidige situatie

Als algemene voorzieningen niet toereikend zijn is het belangrijk dat mensen een beroep kunnen doen op individuele ondersteuning. Deze ondersteuning is via de Wmo mogelijk in de vorm van hulp bij het huishouden, woningaanpassingen of het aanbieden van vervoersmogelijkheden in de naaste woon- en leefomgeving. In onze gemeente heeft Mienskipsoarch een belangrijke rol in het bieden van deze ondersteuning. De resultaten van het Wmo jaar 2010 zijn in de bijlage opgenomen. Tot nu toe kunnen we de Wmo qua individuele voorzieningen binnen de budgetten uitvoeren. Met de komst van de AWBZ begeleiding krijgt de gemeente er een omvangrijke taak bij voor een ander doelgroep met multi-problematiek . De vraag si hoe zich gaat ontwikkelen. Daarnaast blijft de vraag naar Wmo-voorzieningen gezien de stijgende leeftijdsverwachting en het langer zelfstandig oneen van deze doelgroep de komende jaren gaat stijgen. Deze toename legt een extra druk op de betaalbaarheid van de voorzieningen, ook in onze gemeente. Het aantal mensen met een beperking zal de komende jaren stijgen. Om het geheel van voorzieningen betaalbaar te houden is het nodig om in de toekomst meer te kijken naar de financiële draagkracht van mensen. Dit is conform uw uitgangspunt dat de "sterkste schouders de zwaarste lasten dragen". Ook zal de verhouding tussen individuele en algemene voorzieningen bekeken worden. Dit betekent ook een verscherpt indicatietraject, zonder het sociale gezicht van de gemeente te verliezen.

Het ministerie VWS heeft besloten om de decentralisatie van de begeleiding gelijk op te laten lopen met de zogenaamde hulpmiddelentransitie: Er wordt bij deze transitie uitgegaan van budgetneutraliteit. Dit betekent dat bij overheveling per 1 januari 2013 van betreffende hulpmiddelen naar de Wmo, het budget dat overgaat wordt gebaseerd op alle direct verbonden uitgaven in het jaar 2011 inclusief indexering. De kern van de transitie is:

- * om alle hulpmiddelen die te maken hebben met "zelfredzaamheid in en om de woning" in de Wmo onder te brengen.
- * dat de hulpmiddelen die primair gericht zijn op één specifieke beperking in de Zorgverzekeringswet (Zvw) komen.
- * dat de aanspraak op bruikleen verpleegartikelen uit de AWBZ verdwijnt.
- * dat de hulpmiddelen uit deze AWBZ- kortdurende uitleenregeling die aan zelfredzaamheid gerelateerd zijn in de Wmo komen en de hulpmiddelen die bedoeld zijn voor een specifieke beperking in Zvw worden ondergebracht.

Dit besluit moet bijdragen aan onze doelstelling om zorg en zorgzaamheid dichter bij de mensen te brengen. In bijlage 2 is een overzicht opgenomen van de betreffend e hulpmiddelen.

Acties 2012-2013:

• Actiepunt	implementeren Awbz transitie hulpmiddelen in afstemming met aanbesteding hulpmiddelen
• Realisatie per ingangsdatum	Januari 2013
• Kosten en financiering	Via overheveling AWBZ- middelen en budget uitvoering Wmo.

• Actiepunt	Herijken Wmo-verordening in afstemming herindelende gemeenten en doorrekenen financiële gevolgen
• Realisatie per ingangsdatum	April 2012
• Kosten en financiering	Budget Wmo hulp in het huishouden, hulpmiddelen en vervoer

Prestatievelden 7, 8 en 9:

Maatschappelijke opvang, Openbare Geestelijke Gezondheidszorg en Verslavingszorg

Doel: het bieden van maatschappelijke opvang en het bestrijden van de verslavingsproblematiek alsmede het bevorderen van de openbare geestelijke gezondheidszorg (met uitzondering van het bieden van psychosociale hulp bij rampen)

Huidige situatie:

De gemeente Leeuwarden heeft als centrumgemeente de regie over dit beleidsterrein maatschappelijke opvang. Zij ontvangen hiervoor ook de rijksbijdrage. Onder maatschappelijke opvang valt de vrouwenopvang, de dak- en thuislozenopvang en de crisisopvang. Het gaat hier om de keten van preventie van overlast, het voorkomen van dakloosheid en verslaving tot het oplossen van noodsituaties en het bieden van bescherming. Ook het signaleren en verminderen van huiselijke geweld valt hieronder. Huiselijk geweld is minder zichtbaar maar heeft in omvang grote gevolgen.

Het primaire doel van de maatschappelijke opvang is het begeleiden van kwetsbare groepen en risicogroepen. Iedere burger uit onze gemeente moet een dak boven zijn hoofd hebben. De doelgroep is zeer heterogeen: vereenzaamde, depressieve en/of demente ouderen, woningvervuilers, meervoudige probleemgezinnen, langdurig van de GGZ afhankelijke mensen, langdurig verslaafden aan alcohol en/of drugs en daklozen. Deze groepen bevinden zich in een toestand van uitsluiting; de mate waarin is verschillend.

Bij de Openbare Geestelijke Gezondheidszorg (OGGZ) gaat het om ongevraagde bemoeienis met kwetsbare mensen die kampen met meervoudige problemen, waaronder meestal psychische en/of verslavingsproblemen en meestal niet duidelijk om hulp (kunnen) vragen. De OGGZ staat voor het voorkomen van uitval en terugval. In onze gemeente is geen OGGZ netwerk actief. We hebben

wel een sociaal team, die probleemsituaties signaleert, uitval kan voorkomen en kan doorverwijzen naar hulpinstanties.

Op dit moment is het sociale team van de gemeente het instrument om OGGZ problematiek in de breedste zin van het woord aan te pakken. De praktijk van alle dag laat echter zien dat het sociaal team een van de instrumenten is. Welke netwerken, professionals, instellingen er worden ingeschakeld om overlast, multiprobleem huishoudens, zorgmijders aan te pakken wordt bepaald door de teamleider sociaal team en/of de procesmanager CJG.

De gemeente heeft de regie en zorgplicht binnen de OGGZ, maakt samenhangend beleid en verbindt regiefuncties met elkaar die in elkaars verlengde liggen: **CJG, Jeugdzorg, wonen, veiligheid, zorgplicht**. Doel moet zijn dat er effectief samengewerkt wordt zodat de meeste uitvoerende tijd bij de burger die de zorg nodig heeft kan worden doorgebracht en niet besteed wordt aan vergaderen en overleggen.

Acties 2012-2014:

• Actiepunt	Heroverwegen rol van teamleider sociaal team naar regisseur Zorgcoördinatie
• Realisatie per ingangsdatum	Juli 2012
• Kosten en financiering	Via huidige financiering sociaal team en procesmanager (CJG-middelen)

• Actiepunt	Voorlichting geven over verslavingsproblematiek op basisscholen groep 8
• Realisatie per ingangsdatum	Schooljaar 2012/2013
• Kosten en financiering	Via gelden onderwijsbeleid

6. Financiëring, monitoring en verantwoording

Het monitoren van beleid is belangrijk om te weten hoe en wanneer dit moet worden bijgesteld, maar ook om verantwoording aan de raad en de burgers af te kunnen leggen. Doordat de Wmo grotendeels een zogenaamd open einde karakter heeft is het –ongeacht onze financiële situatie- van groot belang om aandacht te besteden rond sturing, beheersing en verantwoording. Dit gebeurt via de begroting, jaarrekening, najaarsnota en voorjaarsnota.

Veel gemeenten moeten de komende periode drastisch bezuinigen. Dit is in onze gemeente naast de reeds doorgevoerde bezuinigingen mogelijk ook weer aan de orde. Bezuinigen op de Wmo is in onze gemeente tot nu toe minder noodzakelijk geweest omdat wij vanaf het start van de Wmo (met name voor de prestatievelden 1, 3 en 4) gekozen hebben voor het model van Mienskipsoarch. Dit heeft de laatste jaren zichtbare lagere maatschappelijk- en uitvoeringskosten met zich meegebracht en een hoge mate van klanttevredenheid. Dit blijkt uit de jaarrekeningen, de jaarlijkse klanttevredenheidsonderzoeken en het zeer lage aantal bezwaren dat wordt ingediend.

De gemeenten legt over de uitvoering verantwoording af aan het rijk maar ook aan de eigen inwoners. Artikel 9 van de Wmo schrijft voor dat het college jaarlijks voor 1 juli gegevens moet publiceren over de tevredenheid onder vragers van maatschappelijke ondersteuning over de uitvoering van de individuele verstrekkingen. Daarnaast moet een jaarverslag worden opgesteld met bepaalde prestatiegegevens. Het uitgangspunt is derhalve dat we de Wmo uit willen voeren zonder dat het rijksbudget Wmo en de afzonderlijke budgetten die binnen de gemeentelijke begroting beschikbaar zijn gesteld worden overschreden. Dit laat onverlet dat kiezen op basis van inhoud en de uitgangspunten altijd kan betekenen dat de financiële ondersteuning voor bepaalde activiteiten moeten worden heroverwogen of herschikt.

Hieronder is een globaal overzicht opgenomen van de Wmo-middelen die ten behoeve van de uitvoering van de verschillende prestatievelden in de begroting 2012 zijn opgenomen (exclusief de toerekening van personele inzet aan de verschillende producten):

Product	Programma	Budget	Wmo prestatieveld
Basisgezondheidszorg	Leefbaarheid in de Dorpen (2)	€ 108.384	1,2
Maatschappelijk werk	Werk en Bestaanszekerheid (5)	€ 62.562	2,3,7
Wmo individuele voorzieningen	Werk en Bestaanszekerheid	€ 2.229.178	5,6
Bibliotheek	Cultuur, Sport, Recreatie en Toerisme (3)	€ 296.000	1,5
Peuterspeelzalen	WenB (5)	€ 251.657	2,5
Schuldhelpverlening	WenB (5)	€ 100.000	5,6
Jeugd en Jongerenwerk	LinD (2)	€ 31.300	1,2
Speelplaatsen	LinD (2)	€ 34.600	1
Sportaccommodaties/sportsubsidies	CSRT (3)	€ 172.900	1,5
Jeugdgezondheidszorg	LinD (2)	€ 606.425	1,2

Onderstaande baten komen via het Rijk binnen voor de Wmo. Daarbij moet opgemerkt worden dat deze rijksbaten niet overeen komen met de bedragen die (van oudsher) in de begroting zijn opgenomen.

Baten 2012

Wmo-integratie rijksuitkering Wmo 2012	€ 1.480.193
Wmo-reserve	€ 156.500
Rijksbijdrage jeugdgezondheidszorg	€ 313.175
Eigen bijdrage CAK	€ 269.000
Awbz-gelden transitie	€ 70.453

Bijlage

Resultaten prestatieveld 1 ambities beleidsplan 2008-2011:

Ambitie	Resultaat
Per 1 januari 2010 structurele borging Mienskipsssoarch als ondersteunend netwerk van zorg, wonen en welzijn	Gerealiseerd
In 2009 is er van alle dorpen een geactualiseerd overzicht, waarin de reële wensen, voor verbetering van de sociale samenhang, zijn verwoord	Gerealiseerd in 2011
Herijking accomodatiebeleid (inclusief dorpshuizen, sport en bibliotheekvoorzieningen);	Gerealiseerd via sportaccomodatiebeleid en toekomstvisie bibliotheek
De taak en de rol van de Meitinker in het kader van sociale samenhang (inclusief het tegengaan van vereenzaming!) moet in 2009 bepaald worden en in 2010 bij alle inwoners bekend zijn	Gerealiseerd zie ook resultaten klanttevredenheidsonderzoek 2010
In 2011 bestaan er minimaal twee buurtsuper die werkgelegenheid bieden aan mensen met een grote afstand tot de arbeidsmarkt en mensen met beperkingen	Gerealiseerd

Resultaten prestatieveld 2 Ambities 2008-2011

Ambitie	Resultaat
Vaststellen visienota "Opgroeien met kansen; startnotitie Jeugd en Gezin beleidskader 2008-2012".	Gerealiseerd
In 2009 wordt in kaart gebracht hoeveel kinderen lid zijn van een sportvereniging en dit aantal moet in 2011 zijn toegenomen met minimaal 25% (o.a door bijvoorbeeld sportspelmiddagen).	Via inzet combinatiefunctionaris gerealiseerd
In 2008 wordt een provinciale intentieverklaring ondertekend over alcoholmatigingsbeleid	Gerealiseerd
In 2011 heeft de gemeente een Centrum voor Jeugd en Gezin waarin een optimaal aanbod voor opvoedingsondersteuning is en waar invulling wordt gegeven aan de vijf basistaken van het jeugdbeleid	Gerealiseerd
Een sluitende aanpak realiseren voor het regionale	Doorlopend aandachtspunt

en gemeentelijke aanbod voor de jeugd van 0 tot 23 jaar waarbij speciale aandacht is voor schoolmaatschappelijk werk, overgewicht, opvoedingsondersteuning en een gezonde leefstijl en voor- en vroegschoolse educatie	via werkplan CJG en gemeentelijk gezondheidsbeleid
Realiseren van zoveel mogelijk maatschappelijke stage voor jongeren	90 stages gerealiseerd via Miks Welzijn
Aandacht voor afname aantal vroegtijdig schoolverlaters.	Inzet op voorkomen jeugdwerkloosheid (via deelname gemeente Leeuwarden met ESF-middelen voor jongeren zonder startkwalificatie), inzet RMC, rapportages via leerplichtverslag
Budgetteringslessen op scholen via inzet educatiegelden	Gegeven in schooljaar 2009/2010

Resultaten Prestatieveld 3 Ambities 2008 - 2011:

Ambitie	Resultaat
In 2011 is 95% van de inwoners van Boarnsterhim bekend met de plek waar hij terecht kan voor informatie, advies en cliëntondersteuning	Onze ambities voor de vereenvoudiging van de toegang naar welzijn en zorg zijn sinds 1 januari 2010 geborgd in de stichting Mienskipsoarch. De naamsbekenheid is hoog zo blijkt uit klanttevredenheids-onderzoeken. Wel moet er een beter informatie komen via onze website voor mensen die zich voor het eerst willen melden.
In 2009 worden concrete afspraken met MEE gemaakt over cliëntondersteuning en met het AMW over afname zorguren en spreekpunten	Gerealiseerd plus beperkte aansluiting Regelhulp. VWS heeft samen met het ministerie van SZW en met uitvoeringsorganisaties Regelhulp in het leven geroepen. Cliënten kunnen zelfstandig of met hulp van hun omgeving gebruik maken van de informatie van de website regelhulp.nl
In 2009 is de Wmo-raad actief die representatief is voor de Wmo- doelgroep	Gerealiseerd

Resultaten prestatieveld 4 Ambities 2008- 2011:

Ambitie	Resultaat
In 2008 zijn afspraken gemaakt over de verdeling van het bedrag dat beschikbaar is gesteld via de landelijke stimuleringsregeling	Gerealiseerd
In 2009 een ondersteuningsaanbod formuleren voor mantelzorgers zodat zij hun taak beter kunnen volhouden (bijvoorbeeld respijtzorg	Gerealiseerd via cursusaanbod via Welzijn "Alleen, hoe nu verder" en "Dementie"
Meer mantelzorgers bereiken met het ondersteuningsaanbod	Zoñ 60 mantelzorgers hebben deelgenomen aan een verwendag 2010. Met tussenkomst van de Meitinker wordt af en toe Wmo hulp ingezet ter ontlasting van de mantelzorger.
Platform Mantelzorg in stand houden en versterken van het netwerk.	Gerealiseerd.
Herijking vrijwilligersbeleid	Gerealiseerd. In 2010 is een beleidsstuk informele zorg opgesteld. De aanbevelingen zijn verwerkt in de ambities voor de periode tot aan de herindeling
Creëren van maatschappelijke stages voor jongeren om het potentieel jonge vrijwilligers te vergroten	Beoogd via Projecten Tegearre van Mienskipsssoarch

Resultaten prestatieveld 5 Ambities 2008-2011:

Ambitie	Resultaat
In 2009 wordt een werkgeversbenadering met de Gr Fryslan West ontwikkeld om participatie voor mensen met een beperking te stimuleren gerealiseerd.	Gerealiseerd via Wsw uitvoeringsorganisatie Empatec
Volledige benutting van het in 2009 te introduceren participatiebudget waaronder de middelen voor volwasseneneducatie	Gerealiseerd (o.a alfabetisering, reïntegratie- en inburgeringstrajecten)
Opnemen van leer/werkervaringplekken bij	Gerealiseerd via inkoopbeleid

aanbestedingen	en aanbestedingen
Opnemen van leer/werkervaringplekken bij aanbestedingen	Gerealiseerd

Resultaten prestatieveld 6 Ambities 2008- 2011

Ambitie	Resultaat
Bij het aanbieden van individuele voorzieningen wordt de toegang zo eenvoudig mogelijk, onafhankelijk en integraal geregeld. Hulpvragen behandelen we lokaal, snel (binnen 24 uur) en adequaat. Voor de complexe hulpvragen maken we eventueel gebruik van externe deskundigen	Gerealiseerd via aanbesteding en uitvoering Mienskipsoarch
Beheersbaarheid en betaalbaarheid van de zorgvraag: bijvoorbeeld het doen gelden van het Wmo artikel 4 lid 2 dat stelt dat "het college rekening houdt met de capaciteit van de aanvrager om uit oogpunt van kosten zelf in de maatregelen te voorzien", beoordelen algemeen gebruikelijke voorzieningen	Mensen met een vermogen gaan vanaf 1 januari 2013 meer eigen bijdrage betalen voor de AWBZ en de Wmo. Met de maatregel - die werd aangekondigd in het regeerakkoord - bespaart het kabinet € 80 miljoen per jaar. Vanaf 1 januari 2013 zal 4% van het vermogen in belastingbox 3 (sparen en beleggen) bij het bijdrageplichtige inkomen extra worden meegeteld. Dit bedrag is een indicatie voor het vermogen van de verzekerde.
Levenloopbestendig bouwen zodat mensen zo lang mogelijk zelfstandig in hun eigen leefomgeving kunnen wonen	Gerealiseerd ism Elkien
Herijken Wmo verordening en besluit Wmo aan opkomst zijnde wetwijzigingen PGB en Awbz begeleiding	Verschoven naar 2012
Invulling geven aan de voormalige Awbz functie ondersteunende begeleiding	Gerealiseerd via 4 groepen dagopvang
Oriëntatie op een project waarbij het mobiele loket zoals dit in onze gemeente wordt uitgevoerd ook de toegang mag verstrekken tot AWBZ zorg. Het gaat hier om een geïntegreerd pakket waar de klant voor alle dienstverlening terecht kan en indien nodig wordt doorverwezen. Het is hierbij belangrijk dat klanten zelf regie voeren over wat, hoe en door wie het aanbod gerealiseerd wordt	Gerealiseerd via aanmeldmodule AWBZ door Mienskipsoarch
Elk jaar een onafhankelijk	Gerealiseerd

klanttevredenheidsonderzoek onder gebruikers.	
---	--

Resultaten prestatieveld 7, 8 en 9 Ambitie 2008- 2011

Ambitie	Resultaat
Afname van het aantal gevallen huiselijk geweld en wegnemen taboe van melden door het structurele financieren van het Advies en Steunpunt Huiselijk Geweld (Fier Fryslan);	Structurele financiering gerealiseerd via Fier Fryslan en ADV. Toename meldingen door Wet Huisverbod en voorlichting
Een zo veilig mogelijke leefomgeving creëren en een hoge mate van subjectieve veiligheid	Gerealiseerd via veiligheidsplan
Zo weinig mogelijk huisuitzettingen	Vroegtijdige afstemming met woningcorporatie gerealiseerd via o.a. inzet sociaal team
Begeleiding bij onhygiënische woonsituaties	Realisatie via HVD/GGD
Stabiliseren van het aantal inwoners met schulden door deelname aan Schuldhulpverlening Nieuwe Stijl van de GKB	Vraaggestuurde hulp om uitval te voorkomen gerealiseerd en hoger oplossingspercentage
Bieden van sociale activering en/of re-integratietrajecten aan alle uitkeringsgerechtigden (in ieder geval alle WWB-ers en WSW-ers)	Gerealiseerd via aanbesteding
Inzet preventief project verslaving/genotsmiddelen	Gerealiseerd